



E-mail til ansatte i Gribskov Kommune lignede ulovlig mundkurv

Offentligt ansatte har udstrakt frihed til at kritisere forholdene på deres arbejdsplads. Men en e-mail fra Gribskov Kommune til samtlige ledere af børne- og ungeinstitutioner i kommunen gav det modsatte indtryk, konkluderer Folketingets Ombudsmand i en ny udtalelse.

"E-mailen efterlader det indtryk, at kommunen ikke ønskede, at de ansatte skulle udtale sig kritisk om deres arbejdsområde i den offentlige debat, selv om de udtalte sig på egne vegne. At signalere den slags er i strid med de ansattes ytringsfrihed", siger Folketingets Ombudsmand Jørgen Steen Sørensen.

Reaktion på Facebook-gruppe

Gribskov Kommune skrev den omtalte e-mail i oktober 2015 for at gøre institutionslederne opmærksomme på de interne regler for ansattes adfærd. Det skete som reaktion på en nyligt oprettet Facebook-gruppe, "Forældre i Gribskov", hvor bl.a. anvendelse af ressourcer på kommunens børne- og ungeområde blev debatteret. Kommunen havde erfaret, at flere ledere og medarbejdere ville melde sig ind i gruppen.

I e-mailen skrev kommunen, at de ansatte skulle være opmærksomme på deres loyalitetspligt over for kommunen som arbejdsgiver. Kommunen gjorde det tydeligt, at konsekvenserne var alvorlige, og skrev bl.a.:

"Når en ansat har ytret sig på en måde, så loyalitetspligten er brudt, – så er de ansættelsesretslige konsekvenser min. advarsel og i særlige tilfælde op til påtænkt opsigelse, – alt efter alvoren i det den ansatte har skrevet om."

Ombudsmanden skriver i sin udtalelse, at offentligt ansatte ganske rigtigt har loyalitetspligt, men at den ikke er til hinder for, at de ansatte samtidig som privatpersoner – inden for vide rammer - udtaler sig kritisk om deres arbejdsområde i den offentlige debat.

"Offentligt ansatte har vidtgående frihed til på egne vegne offentligt at diskutere f.eks. besparelser i kommunale institutioner. Loyalitetspligten kan derfor ikke uden videre bruges som et redskab til at stoppe de ansattes ytringer. Of-

21. januar 2016

NYHED

fentlige arbejdsgivere skal være varsomme med de signaler, som de sender til ansatte, der ønsker at deltage i den offentlige debat”, siger Jørgen Steen Sørensen.

Gribskov Kommune har over for ombudsmanden tilkendegivet, at e-mailen om de ansattes loyalitetspligt kunne misforstås, men at det ikke var hensigten at begrænse de ansattes ytringsfrihed.

Ombudsmanden går ud fra, at kommunen nu vil se nærmere på sine interne retningslinjer om god adfærd og har bedt kommunen om en orientering. Han har også bedt om at se akterne i en sag, som kommunen selv har nævnt i brevvekslingen med ombudsmanden, hvor en konkret medarbejder fik en advarsel efter at have skrevet et indlæg på Facebook.

Du kan læse ombudsmandens afsluttende udtalelse til Gribskov Kommune her.

For yderligere oplysninger:

Folketingets Ombudsmand Jørgen Steen Sørensen, telefon 20 33 97 52

Områdechef Kirsten Talevski, telefon 33 13 25 12

FAKTA

- De overordnede regler og principper for offentligt ansattes ytringsfrihed er bl.a. beskrevet i Justitsministeriets vejledning nr. 87 af 14. september 2006 om offentligt ansattes ytringsfrihed.
- Beskyttelsen af offentligt ansattes ytringsfrihed gælder kun, når de ytrer sig på *egne vegne* (som privatpersoner) – og altså ikke på vegne af myndigheden.
- Om forholdet mellem offentligt ansattes ytringsfrihed og kravet om loyalitet over for den offentlige arbejdsgiver anfører Justitsministeriets vejledning følgende:

”[Der]... gælder [...] visse begrænsninger i offentligt ansattes ytringsfrihed. Dels må den offentligt ansatte ikke ytre sig i en urimelig grov form eller fremsætte åbenbart urigtige oplysninger om væsentlige forhold inden for eget arbejdsområde. Dels er centralt placerede medarbejdere tæt på beslutningsprocessen undergivet visse begrænsninger

NYHED

med hensyn til ytringer om forhold, der vedrører deres eget arbejdsområde.

Det er imidlertid vigtigt at understrege, at den ulovbestemte loyalitetspligt, der består i et ansættelsesforhold, ikke kan medføre yderligere begrænsninger i offentligt ansattes ytringsfrihed.”

- Ombudsmanden har tidligere udtalt, at offentlige arbejdsgivere skal være forsigtige med at rette henvendelse til de ansatte om deres offentlige ytringer om forhold på arbejdspladsen, fordi det kan medføre en risiko for, at de ansatte afholder sig fra at ytre sig. Se f.eks. ombudsmandens udtalelse af 28. september 2015 (sag nr. 2015-49).